

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee

Teie 10.11.2025

Meie 01.12.2025

nr 1.4-1/785,REM/25-
0981/-3K
nr 8-2/7436

Kalapüügiseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnou kooskõlastamine

Austatud minister

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium on Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks esitanud kalapüügiseaduse (KPS) muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium jätab eelnõu kooskõlastamata.

I. Sisulised märkused

- 1. Eelnõu § 1 p 54 (KPS § 65 lg 1 p 3)** – sättega antakse korrakaitseorganile alus suunata kalalaev sadamasse, kui see on vajalik KPS § 71 lõikes 1 sätestatud korrarikkumise väljaselgitamiseks, tõrjumiseks ja kõrvaldamiseks. Kuna sättega reguleeritakse riikliku järelevalvega seonduvat, palume lähtuda korrakaitseseaduses (KorS) toodud terminitest. KorS kohaselt saab korrarikkumisi kõrvaldada, välja selgitada ja tõrjuda saab ohte.

Eelnõu säte on toodud sõnastuses ka sisult arusaamatu – kui korrarikkumine KorS tähenduses on avaliku korra normide rikkumine (st juba nähtav või muul moel tajutav rikkumine), siis ei ole seda võimalik enam välja selgitada.

Lisaks jääb sõnastusest arusaamatuks korrarikkumise tõrjumise ja kõrvaldamise erisus.

Seega palume sätte sõnastusel lähtuda KorS terminitest, säte võiks olla sõnastatud näiteks nii – „... kui see on vajalik käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 sätestatud korrarikkumise kõrvaldamiseks või sellise korrarikkumise ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks.“.

- 2. Eelnõu § 1 p 55 (KPS § 65 lg 6)** – säte annab korrakaitseorganile õiguse vaadata läbi isik ja tema riided, samas ei taga ei eelnõu ega kehtiv seadus korrakaitseorganile KorS §-st 48 tulenevat isiku läbivaatuse õigust. Sätestades vaid üldise aluse isiku ja tema riiete läbivaatuseks, jääb reguleerimata muu erimeetme kohaldamise seisukohalt oluline (millisest soost peab olema isikut läbivaatav ametnik jne).

Kui isiku ja tema riiete läbivaatuse meetme lubamine korrakaitseorganile on vajalik, palume see erimeetme lisada KPS § 64 toodud erimeetmete loetellu. Erimeetme erisustena kehtestatakse eelnõuga olulised kitsendused (läbivaatus piirduv isiku ja riietega ega hõlma kehaõõnsusi).

Vastutuse normidega seotud märkused

Kuivõrd võrreldes eelmise kooskõlastusringiga on eelnõu täienenud uute vastutuse normidega, siis ei olnud meil varem võimalik alljärgnevat tähelepanekuid esitada:

3. **Eelnõu § 1 punktiga 76** täiendatakse KPS-i §-dega 88¹ ning 88². Füüsilisele isikule on väljapakutud karistused kuni 400 trahviühikut ja kuni 500 trahviühikut. See ei ole kooskõlas karistusseadustiku (KarS) §-ga 47. Trahviühikutes saab rahatrahvi maksimaalselt määrata kuni 300 trahviühikut. Eelnõu tuleb muuta ja KarS-ga kooskõlla viia.

Mõlema sätte lõigetes 5 esitatud sõnastus kehtib kogu paragrahvi kohta:

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud rahatrahvi määramise ja kala või veetaime väärtuse arvutamise aluseks võetakse käesoleva seaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 nimetatud kala või veetaime esmakokkuostuhind.

Lõigete 1 on ettenähtud rahatrahvi trahviühikutes, aga mitte rahatrahvi määramine. Palume norm sõnastada nii, et on selge, millise rahatrahvi määramise kohta see käib (tõenäoliselt on silmas peetud lõigetes 2 ja 4 ettenähtud karistusi).

4. **Eelnõu § 2 punktiga 5** soovitakse kalandusturu korraldamise seaduse (KTKS) § 76 lõikes 1 asendada arv „100“ arvuga „300“. See tähendab, et füüsilise isiku karistusmäär tõuseb oluliselt.

Seletuskirjas märgitakse (lk 6), et eelnõu § 2 punktidega 5 ja 6 muudetakse KTKS § 76 selliselt, et ühtlustatakse rahatrahvide määrad KPS-ga. Muudatus tuleneb vajadusest ajakohastada rahatrahvide määrad selliselt, et need teeniksid oma alget eesmärki, mõjutada isikuid hoiduma õigusvastastest tegevustest.

Seletuskirjas puuduvad selgitused ja statistika selle kohta, kui palju on füüsilisi isikuid kehtiva normi alusel karistatud, milline on olnud rahatrahvi suurus, kui palju on kohaldatud maksimaalset määra (800 eurot). Samuti – kuidas on määratud rahatrahvid tasutud, kas on vaatamata karistamisele toime pandud korduvaid rikkumisi samade isikute poolt jne. Täiendavate selgituste alusel on võimalik tuvastada, kas tõepoolest ei ole füüsilised isikud kehtiva rahatrahvimäära alusel õiguspäraselt käitunud, väärtegade arv on vaatamata kohaldatud karistusmäärade suurenemisele aasta-aastalt. Palume seletuskirja täiendada.

5. **Eelnõu § 2 punktiga 7** soovitakse KTKS täiendada §-ga 76¹ järgmises sõnastuses:

„§ 76¹. Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete partii jälgitavuse nõuete rikkumine

(1) Kalapüügi- ja vesiviljelustoodete partii jälgitavuse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.“;

Esitatud kujul sõnastus tähendab seda, et karistada saab üksnes siis, kui esineb korraga kalapüügi- ja vesiviljelustoodete partii jälgitavuse nõuete rikkumine. Juhul, kui rikutakse üksnes kalapüügi partii jälgitavuse nõudeid ja vesiviljelustoodete partii osas rikkumist ei esine, siis tervikuna § 76¹ eest isikut karistada ei saa. Eelduseks on seatud see, sest esinema peavad korraga mõlemad rikkumised. Kui see ei ole tegelikult olnud eesmärk, siis tuleb eelnõu muuta ja kasutada sidesõna „või“.

Seletuskirjas märgitakse (lk 7), et eelnõu § 2 punktiga 7 täiendatakse KTKS §-ga 76¹. Kavandatud KTKS § 76¹ on väärtekoosseis, mis näeb ette karistuse kalapüügi- ja vesiviljelustoodete partii jälgitavuse nõuete rikkumise eest.

Seletuskirja tuleb oluliselt täiendada, selgitada vastutussätte sisu, täiendavalt välja tuua, kus on need nõuded sätestatud, mille rikkumise eest on karistus ettenähtud.

6. **Eelnõu § 3 p 2 (KarRS § 20 lg 1 p 20)** – eelnõuga täiendatakse karistusregistri seaduse (KaRS) § 20 lõiget 1 punktiga 20: „20) Keskkonnaametil kalapüügiseaduse §-s 88² sätestatud väärteo tunnuste ilmnemisel algatatud väärteomenetluse läbiviimise eesmärgil.“.

Leiame, et lauseosa "[§-s 88² sätestatud] väärteto tunnuste ilmnemisel algatatud on ülevõtte, sest väärteto menetlust saab alustada siis, kui ilmnevad väärteto menetluse tunnused "Läbiviidav väärteto menetlus" saab olla vaid siis kui ta on algatatud ja parasjagu käib, ehk pole ka lõppenud. . Palume see lauseosa normist välja jätta.

Registripidajale ei ole oluline, kas konkreetsel juhul olid algatamiseks väärtetunnused olemas ja kas konkreetne tegu, mille menetluse raames Keskkonnaamet (KeA) päringut teeb, langeb KPS § 88² alla. Oluline on, et registripidajale ja isikule, kelle andmeid väljastatakse, oleks selgelt arusaadav õiguslik alus ehk kellele, mis alusel ja eesmärgil ja mis andmeid väljastatakse. Ehk siis KarRS § 20 lg 1 peab andma teabe kes, mis seaduses sätestatud alusel ja mis andmeid karistusregistri arhiivist saab. See, kas väärteto menetluse algatamiseks oli alus, st kas tunnused olid üldse ilmnemise ja kas need langesid ilmingimata algatamisel KPS § 88² alla, ei ole KarRS § 20 lg 1 mõistes olulised.

Meie arusaamist mööda on ühelt poolt on vaja andmeid väärteto menetluse raames korduvuse arvestamiseks, aga teisalt ka lubade ja piirangute vaatest kontrollimiseks kas isik vastab esitatud nõuetele. Need on kaks eraldi eesmärki ja kui see on olnud ka eelnõu koostaja mõte, siis palume eelnõu muuta ja seletuskirja täiendada.

Teeme ettepaneku lisatav punkt 20 sõnastada järgmiselt:

„20) Keskkonnaametil kalapüügiseaduse § 88² järgi alustatud väärteto menetluses nimetatud korduvuse ja kalapüügiseaduses sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks.“.

II. Muud märkused eelnõu ja seletuskirja kohta

7. Palume arvestada ka eelnõu ja seletuskirja failides esitatud normitehniliste märkustega ja märkustega eelnõu seletuskirja kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisa: Eelnõu ja seletuskirja failid Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Kärt Voor 5868 0033, Kart.Voor@justdigi.ee
Eleri Kästik
Mari Käbi
Mari Keskküla
Einar Hillep
Aili Sandre